

NN

Göteborgs stad
Fastighetskontoret
Box 2258
403 14 Göteborg

Tillsyn – Göteborgs stads hantering av ärende rörande bostadsanpassningsbidrag

Slutsatser

Boverket har inte funnit skäl att rikta kritik mot Göteborgs stads formella handläggning av NN:s ärende om bostadsanpassningsbidrag. Boverket vill dock göra Göteborgs stad uppmärksam på att den serviceskyldighet som följer av förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser får anses innebära en skyldighet att allt efter omständigheterna och behovet ge sökanden viss vägledning i form av rådgivning och stöd, exempelvis när det gäller val av entreprenör och beställning av arbetena.

Boverket vill också göra Göteborgs stad uppmärksam på att lagen om bostadsanpassningsbidrag inte anger någon tidsgräns för när en anpassning ska utföras efter det att beslut om bidrag har fattats. Enligt Boverkets mening framstår skrivningen i Göteborgs stads beslut, om att villkora beslutet att gälla under förutsättning att arbetet slutförts inom två år från och med beslutsdatumet, som direkt vilseledande för den sökande.

Utöver ovanstående uttalande föranleder anmälan inte någon ytterligare åtgärd från Boverkets sida.

Redogörelse för ärendet

Anmälan

NN har i oktober 2018 kontaktat Boverket och gjort en muntlig tillsynsanmälan mot Göteborgs stad. Anmälan gäller Göteborgs stads handläggning av NN:s ärende gällande bostadsanpassningsbidrag.

Enligt anmälan har Göteborgs stad inte velat hjälpa NN med att hitta en entreprenör. Den entreprenör som NN själv anlidade rev det gamla badrummet och

påbörjade arbetet med det nya badrummet, men efter bara några dagar avbröt entreprenören arbetet och återkom aldrig. Entreprenören krävde betalning i förskott, trots att denne informerats om att betalning endast kunde ske efter det att kommunen gjort en besiktning. Detta var i mitten av januari 2017. NN kontaktade kommunen direkt och berättade vad som hade hänt. Hon bad kommunen om hjälp med att kontakta entreprenören för att försöka få igång arbetet igen, men kommunens kontakter med entreprenören ledde inte till att arbetet återupptogs. Senare har NN fått reda på att entreprenören var i ekonomiskt obestånd. Direkt efter att hon fått reda på detta kontaktade NN kommunen och bad om hjälp med att hitta en ny entreprenör, men detta vägrade kommunen. Kommunen uppgav för NN att den inte får lämna ut några namn på de entreprenörer som brukar anlitas och heller inte listan över entreprenörer. Detta trots att kommunen uppgett att den hjälper andra sökande med att hitta entreprenörer. Kommunen har hänvisat till att dessa uppgifter är sekretessbelagda, vilket NN har skriftligt på fråga bostadsanpassningsenheten. I hennes fall hänvisar kommunen till att hon redan har anlitat en firma och därför får skylla sig själv. Kommunen föreslog ingen firma när NN ansökte om bostadsanpassningsbidrag. Hon hade emellertid redan ett förslag, vilket kommunen tyckte var bra. NN har förgäves försökt hitta en ny entreprenör. De entreprenörer som har kontaktats har varit positiva till att åta sig arbetet, tills de fått veta att offerterna skrivs på av den enskilde och inte av kommunen. De har då backat ur och hänvisat till att de endast arbetar gentemot företag och offentlig förvaltning. NN uppger att hon inte känner till någon våtutrymmescertifierad i branschen som jobbar mot privatpersoner. Den tidigare entreprenören har inte längre några ekonomiska anspråk mot NN. Kommunen har inte betalat ut några pengar vare sig till NN eller till entreprenören, gällande det bostadsanpassningsbidrag som NN har beviljats. NN uppger att hon är desperat. Hon kan inte flytta hem förrän bostaden är anpassad, då hennes funktionsnedsättning blivit allt värre. Läkarintyg och intyg från arbetsterapeut och fysioterapeut skickades till kommunen under perioden juli-oktober 2016. Kommunen är mycket väl medveten om hennes svåra situation.

NN vill att Boverket undersöker om kommunen eventuellt brister i fråga om förvaltningslagens serviceskyldighet, då kommunen vägrar att hjälpa henne med att hitta en ny entreprenör.

Kommunen har vidare uppgett att beslutet om att bevilja bostadsanpassningsbidrag upphör att gälla efter två år. Kommunen kommer alltså återkalla beslutet om anpassningen inte har utförts inom den angivna tvåårsfristen. Detta skulle enligt kommunen vara i oktober 2018, men det slutliga beslutet om bidrag fattades i januari 2017. Detta skulle i så fall innebära att beslutet upphör att gälla i januari 2019.

Kommunens yttrande

Kommunen, Göteborgs stad, har yttrat sig på Boverkets begäran och skickat in alla handlingar i NN:s ärende om bostadsanpassningsbidrag. Kommunen har framfört bland annat följande.

Ansökan om bostadsanpassningsbidrag inkom till kommunen den 10 november 2016. I beslut den 29 december 2016 beviljade kommunen NN ett bidrag med 293 100 kronor för anpassningsåtgärder. I beslut den 5 januari 2017 ändrade kommunen bidragsbeloppet till 328 450 kronor, med anledning av tillkommande projekteringskostnader. Eftersom åtgärderna som bidraget avser inte har utförts har kommunen inte heller betalat ut bidraget.

Bostadsanpassningsbidrag ska lämnas med ett belopp som motsvarar skälig kostnad för åtgärderna. I de fall kommunen inte själv kan uppskatta ett skäligt belopp inhämtar kommunen offert, om inte sökande själv har ingett en offert, eller om kommunen vill moträkna en av sökande ingiven offert hos en eller flera entreprenörer. Den offert som kommunen anser bäst motsvarar skäligt belopp bifogas till det beslut som kommunen fattar.

Sökanden, som väljer och anlitar entreprenör, har möjlighet att anlita den entreprenör som utfärdat offerten som ligger till grund för kommunens beslut, vilket också framgår av informationsbilagan till beslutet.

Kommunen anser inte att serviceskyldigheten enligt förvaltningslagen är så vidsträckt att den även omfattar en skyldighet att hjälpa sökanden att hitta en entreprenör för den anpassning som bidraget avser. Sökande har möjlighet att välja den entreprenör vars offert legat till grund för det beviljade bidragsbeloppet. Denna möjlighet innebär att en sökande som av olika anledningar inte själv vill leta efter en entreprenör inte heller behöver göra det. Enbart den omständigheten att en entreprenör har lämnat en offert garanterar dock inte att sökanden och entreprenören kommer överens och träffar avtal om utförandet av anpassningsåtgärden. Kommunen kan inte garantera entreprenörens lämplighet, utan denna bedömning får sökande själv göra. Kommunen hjälper alltså inte någon som beviljats bidrag att hitta en entreprenör, utan det står var och en fritt att anlita den entreprenör som lämnat den offert som bidragsbeloppet är baserat på.

När det gäller NN:s ansökan, så bad hon kommunen att inhämta en offert från ett visst byggföretag, vilket också gjordes. Kommunen ansåg dock inte att det offerterade priset motsvarade skälig kostnad för åtgärderna, då det var för högt. Kommunen begärde därför in en offert från ett annat byggföretag. Bidragsbeloppet, 293 100 kronor, baserades slutligen på denna offert. NN hade möjlighet att kontakta det företag som hade lämnat offerten till kommunen och komma överens om utförandet av anpassningsåtgärderna, vilket hon avstod ifrån. Hennes eget val av entreprenör har kommunen inga synpunkter på, eller varför det inte har fungerat mellan henne och dem hon anlitat för utförandet av åtgärderna.

Kommunen har upprättat en lista för internt bruk avseende offerter från entreprenörer. Listan fungerar som ett arbetsmaterial för handläggarna på bostadsanpassningsenheten. Listan som är ett levande dokument, hör inte till något bestämt ärende och är heller inte färdigställd. Enligt kommunens uppfattning är

handlingen således inte upprättad och utgör därmed inte heller någon allmän handling. Med anledning av NN:s begäran i slutet av mars 2017 att få ut listan på entreprenörer har kommunen i en skrivelse daterad den 31 mars 2017 meddelat henne att den begärda handlingen inte utgör en allmän handling och därför inte kommer att lämnas ut. NN informerades samtidigt om möjligheten att begära kommunens formella prövning i skriftligt beslut som kan överklagas. Någon sådan begäran har inte inkommit.

Det stämmer att kommunen villkorar beslut om bostadsanpassningsbidrag att gälla under förutsättning att arbetet slutförts inom två år från och med beslutsdatumet. Även om anpassningsåtgärden skulle komma att utföras efter tvåårsfristens utgång betalar dock kommunen ut beviljade bidrag.

Sammanfattningsvis anser inte kommunen att den i sin handläggning av ärendet med NN har brutit mot serviceskyldigheten enligt förvaltningslagen eller på något annat sätt.

Boverkets bedömning

Boverkets tillsyn omfattar kommunens formella handläggning av ärenden om bostadsanpassningsbidrag. Det kan till exempel handla om handläggningstiden, bemötande, kommunernas skyldighet att kommunicera handlingar med sökanden och kommunernas serviceskyldighet.

Av förvaltningslagen framgår att en myndighet ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet.

När en sökande har fått ett positivt beslut om bostadsanpassningsbidrag som kontantbidrag är det i första hand han eller hon som ska välja entreprenör, beställa arbetena och sköta kontakterna med entreprenörerna. Det är så rollfördelningen, som lagen om bostadsanpassningsbidrag bygger på, ser ut. Det kan förstås förekomma att en sökande behöver hjälp med att låta utföra anpassningen, till exempel med att välja entreprenör och beställa arbetena. En del kommuner brukar i sådana fall ta fullmakt från sökanden och beställa arbetena på sökandens vägnar. Kommunen blir i så fall ombud för den sökande. Det är dock Boverkets uppfattning att den serviceskyldighet som följer av förvaltningslagen inte sträcker sig så långt att kommunen har en skyldighet att gå in som ombud. Däremot får av förvaltningslagen anses följa en skyldighet att allt efter omständigheterna och behovet ge sökanden viss vägledning i form av rådgivning och stöd, exempelvis när det gäller val av entreprenör och beställning av arbetena. Det är dock Boverkets uppfattning att kommunens serviceskyldighet inte sträcker sig så långt som att välja ut enskilda entreprenörer som är villiga att åta sig arbetet.

Boverket har inget att erinra vad gäller Göteborgs stads besked till NN att den upprättade entreprenörslistan inte är att betrakta som en allmän handling och därför inte lämnas ut.

När det gäller frågan om att Göteborgs stad villkorar beslut om bostadsanpassningsbidrag att gälla under förutsättning att arbetet slutförts inom två år från och med beslutsdatumet, så konstaterar Boverket att lagen om bostadsanpassningsbidrag inte anger någon tidsgräns för när en anpassning ska utföras efter det att beslut om bidrag fattats. Mot bakgrund av Göteborgs stads egna uppgifter att den inte tillämpar villkoret om en sökande inte blir klar i tid så är en skrivning med ett sådant villkor dessutom vilseledande för sökande.

I detta ärende har enhetschef Cecilia Ljungberg beslutat. Jurist Håkan Nilsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också juristerna Johan Kjellberg och Ylva Storm deltagit.

Cecilia Ljungberg
enhetschef

Håkan Nilsson
jurist